

[PDF udgave \(650 KB\)](#)

Medlemme af Folketingets Europaudvalg
stedfortrædere

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

5. februar 2004

Vedlagt Justitsministeriets aktuelle notat vedrørende rådsmødet (retlige og indre anliggender) samt møde i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 19. februar 2004.

Oversigt over aktuelle notater vedrørende de sager inden for Justitsministeriets ansvarsområde, der forventes behandlet på rådsmødet (retlige og indre anliggender) og mødet i Det Blandede Udvalg på ministerniveau med deltagelse af Norge og Island den 19. februar 2004.

Side:

~~17~~	Dagsordenspunkt 1	Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af protokollen af 2002 til Athen-konventionen af 1974 om søtransport af passagerer og deres bagage (KOM (2003) 375 endelig af 24. juni 2003).*
6-19	Dagsordenspunkt 2	Rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation.
20-32	Dagsordenspunkt 3	Rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.
33-36	Dagsordenspunkt 4	Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs tiltrædelse af De Forenede Nationers konvention om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet og protokollerne hertil.*
37-38	Dagsordenspunkt 5	Status for gennemførelsen af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre.
39-40	Dagsordenspunkt 6	Bekæmpelse af organiseret kriminalitet i det vestlige Balkan.
41-42	Dagsordenspunkt 7	Evaluerings af CEPOLs aktiviteter.
43-44	Dagsordenspunkt 8	(Evt.) Forslag til Rådets forordning om standarder for sikkerhedsfeatures og biometriske data i EU-borgeres pas.
45-46	Dagsordenspunkt 9	Rådets henstilling vedrørende en sikkerhedshåndbog til brug for de Olympiske Lege og lignende sportsbegivenheder.
47-48	Dagsordenspunkt 10	Samarbejdsaftale mellem Europol og Eurojust.
49-51	Dagsordenspunkt 11	Samarbejdsaftale mellem Europol og Malta om udveksling af personoplysninger.
52-53	Dagsordenspunkt 12	Samarbejdsaftale mellem Europol og UNODC om udveksling af strategiske oplysninger.
54-56	Dagsordenspunkt 13	Samarbejdsaftale mellem Europol og Tyrkiet om udveksling af strategiske oplysninger.
57-58	Dagsordenspunkt 14	Rapport om aktiviteterne inden for rammerne af det europæiske netværk til beskyttelse af fremtrædende personer.
59-61	Dagsordenspunkt 15	Flerårig oversigt vedrørende godkendte anlægsudgifter i forbindelse med C.SIS.
62-63	Dagsordenspunkt 16	Ny næstformand for Eurojust.

Revideret notat (ændringer er markeret med kursiv)

1. Baggrund.

FN's internationale søfartsorganisation, IMO, vedtog den 1. november 2002 en protokol til Athen-konventionen om søtransport af passagerer og gods af 1974.

Protokollen vedrører ansvar for skader på passagerer og deres bagage under transport til søs og har til formål at forbedre passagerernes retsstilling i tilfælde af personskade eller dødsfald. Hovedelementerne i protokollen er en forhøjelse af ansvarsgrænserne for personskade, objektivt ansvar og forsikringspligt for transportøren for skader, der opstår i forbindelse med skibets drift, samt en forhøjelse af ansvarsgrænsen for passagerernes bagage.

Herudover indeholder protokollen regler om domstolskompetence samt anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser inden for hovedkonventionens område.

Den 22. december 2000 vedtog Rådet forordning nr. 44/2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I-forordningen). Forordningen trådte i kraft den 1. marts 2002.

Med vedtagelsen af Bruxelles I-forordningen fik Fællesskabet såkaldt ekstern kompetence på de retsområder, som dækkes af forordningen. Fællesskabet har derfor kompetence med hensyn til undertegnelse og indgåelse af de dele af protokollen, der vedrører domstolskompetence samt anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser.

På den baggrund har Kommissionen den 24. juni 2003 fremsat et forslag til Rådets afgørelse om det Europæiske Fællesskabs undertegnelse (uden forbehold for senere tiltrædelse) af protokollen af 2002 til Athen-konventionen.

Formandsskabet har *nu på baggrund af anmodning fra medlemsstaterne opdelt*

forslaget i et forslag, der alene vedrører undertegnelse af protokollen, og et forslag alene vedrørende ratifikation af protokollen. Såvel forslaget om undertegnelse som forslaget om ratifikation forventes vedtaget på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. februar 2004 eller på et senere rådsmøde.

Da retsgrundlaget for Bruxelles I-forordningen er EF-traktatens artikel 65, jf. artikel 61, litra c, deltog Danmark ikke i vedtagelsen af denne forordning, der ikke er bindende for eller finder anvendelse i Danmark, jf. protokollen om Danmarks stilling, der er knyttet som bilag til Amsterdam-traktaten (forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender). Det Europæiske Fællesskabs undertegnelse og senere indgåelse af protokollen af 2002 til Athen-konventionen har således ikke bindende virkning for eller finder anvendelse i Danmark.

Danmark handler således fortsat på egne vegne i relation til undertegnelse og senere ratifikation af protokollen, idet den danske holdning dog fastlægges i tæt kontakt med Fællesskabet.

2. Indhold.

Forslaget til Rådets afgørelse om Det Europæiske Fællesskabs *indgåelse* af protokollen af 2002 til Athen-konventionen indeholder en bestemmelse om, at formanden for Rådet udpeger en person, som på Fællesskabets vegne *ratificerer* protokollen til Athen-konventionen.

3. Europa-Parlamentet.

Forslaget behandles i henhold til proceduren i EF-traktatens artikel 300.

Europa-Parlamentet skal derfor høres over forslaget til Det Europæiske Fællesskabs indgåelse af protokollen til Athen-konventionen.

4. Høring.

Forslaget har ikke været sendt i høring.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har været drøftet i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 3. februar 2003.

4

6. Subsidiaritetsprincippet.

Forslaget ses ikke at være i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Som anført under punkt 1, er forslaget til Rådets afgørelse omfattet af det danske forbehold vedrørende retlige og indre anliggender.

Danmark deltager således ikke i en kommende vedtagelse af afgørelsen, der ikke

vil være bindende for eller finde anvendelse i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg .

Sagen har tidligere forud for Rådsmødet den 27.- 28. november 2003 været forelagt Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg med hensyn til spørgsmålet om undertegnelse.

Dagsordenspunkt 2: Rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

På sit møde i december måned 1998 godkendte Det Europæiske Råd en handlingsplan udarbejdet af Rådet og Kommissionen med henblik på gennemførelse af Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Et af formålene med planen er, at der gennem fælles handling inden for det politimæssige og strafferetlige samarbejde skal iværksættes en intensiveret indsats for blandt andet at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig terrorisme, menneskehandel, overgreb mod børn, ulovlig våbenhandel, korruption samt svig.

Målet skal blandt andet nås gennem et tættere samarbejde mellem medlemslandenes politimyndigheder og de retlige myndigheder. Det fremgår af handlingsplanen, at der inden to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden bør iværksættes en proces med henblik på at forenkle procedurerne for gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager.

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev rammerne for det fremtidige arbejde med henblik på gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager fastlagt, jf. konklusionernes pkt. 33, 36 og 37, der har følgende indhold:

”33. En øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme vil sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder. Det Europæiske Råd støtter derfor princippet om gensidig anerkendelse, der efter dets mening bør være hjørnестenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet bør gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder.”

”36. Princippet om gensidig anerkendelse bør også gælde kendelser, der afsiges under straffesagens forberedelse, især når de giver de kompetente myndigheder mulighed for hurtigt at sikre bevismateriale og beslaglægge aktiver, der let kan flyttes; bevismateriale, der på lovlig vis er indsamlet af myndighederne i en medlemsstat, bør kunne fremlægges for domstolene i de øvrige medlemsstater under hensyn til de dér gældende regler.”

”37. Det Europæiske Råd anmoder Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse. I forbindelse med

6

dette program bør der også sættes et arbejde i gang med hensyn til et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstandarder for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes grundlæggende retsprincipper.”

Rådet vedtog den 29. november 2000 i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager. Pkt. 3.3. i programmet har følgende ordlyd:

”Mål: Forbedre fuldbyrdelsen i en medlemsstat af en afgørelse, truffet i en anden medlemsstat, om konfiskation, navnlig med henblik på tilbagelevering til offeret for en strafbar handling under hensyntagen til den europæiske konvention af 8. november 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Foranstaltning nr. 18: Undersøge navnlig hvorvidt de i artikel 18 i 1990-konventionen fastsatte grunde til nægtelse af fuldbyrdelse af en

konfiskationsforanstaltning alle er forenelige med princippet om gensidig anerkendelse, og hvordan man, uden at dette berører Rådets beføjelser, kan forbedre mulighederne for anerkendelse og umiddelbar fuldbyrdelse i en medlemsstat af en afgørelse truffet af en anden medlemsstat med henblik på at beskytte offerets interesser, når en sådan afgørelse følger af straffedommen.”

På rådsmødet (retlige og indre anliggender samt civilbeskyttelse) den 28. februar 2002 blev der opnået politisk enighed om et forslag til rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller materiale. Rammeafgørelsen er vedtaget den 22. juli 2002 og offentliggjort i EF-Tidende den 2. august 2003 (EFT2002/C184/8). Rammeafgørelsen forpligter medlemsstaterne til at fuldbyrde afgørelser om beslaglæggelse, der er truffet i en anden medlemsstat.

På denne baggrund har Danmark i forbindelse med det danske formandskab i 2. halvår af 2002 fremsat et forslag til en rammeafgørelse om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation. Forslaget skal ses i sammenhæng med et andet dansk forslag til rammeafgørelse om konfiskation af udbytte, redskaber og formuegoder fra strafbart forhold, som der blev opnået politisk enighed om den 19. december 2002. Forslaget er offentliggjort i EF-Tidende den 2. august 2002 (EFT2002/C184/8).

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. december 2002 drøftede Rådet spørgsmålet om deling af konfiskerede aktiver.

På rådsmødet den 5. – 6. juni 2003 drøftede Rådet spørgsmålet om en definition af formuegoder og spørgsmålet om dobbelt strafbarhed.

7

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003 drøftede Rådet spørgsmålet om, hvorvidt fuldbyrdelse af en udenlandsk afgørelse om konfiskation skal kunne afslås med henvisning til manglende overholdelse af grundlæggende retsprincipper i domsstaten, samt spørgsmålet om deling af konfiskerede aktiver (”asset sharing”).

Rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af afgørelser om konfiskation blev Artikel 36-udvalgets møde den 17. – 18. november 2003 taget af dagsordenen for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. november 2003.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. februar 2004 forventes Rådet på ny at drøfte spørgsmålet om en afvisningsgrund med henvisning til manglende overholdelse af grundlæggende retsprincipper i domsstaten. Endvidere forventes Rådet generelt at drøfte omfanget af afvisning af artikel 7, herunder bl.a. spørgsmålet om afvisning med henvisning til nationale privilegier (transgbeneficium mv.).

2. Indhold.

Forslaget, der er udarbejdet med hjemmel i artikel 31, litra a), og artikel 34, stk. 2, litra b), i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), indebærer, at afgørelser om konfiskation afsagt i en medlemsstat som udgangspunkt skal anerkendes af den medlemsstat, der skal gennemføre afgørelsen, uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Herudover indeholder forslaget bestemmelser om deling af konfiskerede aktiver.

Artikel 1 fastslår, at rammeafgørelsen ikke indebærer nogen ændring af medlemsstaternes pligt til at respektere de grundlæggende rettigheder og de grundlæggende retsprincipper, der er fastlagt i artikel 6 i TEU.

Forslagets artikel 2 indeholder definitioner af de begreber, der anvendes i rammeafgørelsen.

”Udstedelsesstaten” defineres som den medlemsstat, hvor en domstol har truffet en afgørelse om konfiskation i forbindelse med en straffesag.

”Fuldbyrdsstaten” er den medlemsstat, hvor en afgørelse om konfiskation er sendt til med henblik på fuldbyrdelse.

”Afgørelse om konfiskation” defineres som en endelig sanktion eller foranstaltning pålagt af en domstol efter en retssag vedrørende en eller flere forbrydelser, og som medfører en endelig berøvelse af formuegoder.

Et ”formuegode” defineres som et formuegode af enhver art som fast ejendom, løsøre samt juridiske dokumenter, der beviser adkomst til eller rettigheder over formuegoder, som domstolen i udstedelsesstaten har besluttet udgør udbyttet af en lovovertrædelse eller et aktiv, der helt eller delvist svarer til værdien af dette udbytte, eller redskaber

8

eller genstande anvendt i forbindelse med en sådan lovovertrædelse, eller som domstolen i udstedelsesstaten har besluttet skal konfiskeres med hjemmel i bestemmelser om udvidet konfiskation som defineret i udkastet til rammeafgørelse om konfiskation af udbytte, redskaber eller formuegoder fra strafbart forhold, eller skal konfiskeres med hjemmel i andre bestemmelser om udvidet konfiskation.

”Udbytte” defineres som enhver økonomisk fordel, der kan bestå af alle former for formuegoder, som stammer fra lovovertrædelser.

”Redskaber” defineres som enhver form for formuegode, der anvendes eller påtænkes anvendt til at begå en eller flere forbrydelser.

Endelig defineres ”Kulturgoder”, der er en del af medlemsstaternes nationale kulturarv, i overensstemmelse med Rådets direktiv 93/7/EØF af 15. marts 1993 om tiltagelevering af kulturgoder, som ulovligt fjernes fra en medlemsstats område.

Efter artikel 3 skal medlemsstaterne meddele Rådssekretariatet, hvilke nationale myndigheder, der er kompetente til at udstede og fuldbyrde afgørelser i medfør af rammeafgørelsen.

Efter artikel 4 kan afgørelser om konfiskation fremsendes direkte fra den udstedende myndighed til den fuldbyrdende myndighed i den medlemsstat, hvor den fysiske eller juridiske person, over for hvem afgørelsen er truffet, har ejendom eller indkomst, normalt har bopæl, eller hvor den juridiske person er indregistreret eller har hovedsæde. Ved fremsendelsen skal der vedlægges den i bilaget til rammeafgørelsen optrykte attest. Den kompetente myndighed i udstedelsesstaten, der har truffet afgørelse om konfiskation, skal undertegne attesten og erklære, at oplysningerne er korrekte. Attesten indeholder blandt andet oplysninger om den person og den lovovertrædelse, som afgørelsen vedrører.

Artikel 5 fastlægger anvendelsesområdet for rammeafgørelsen. Anvendelsesområdet er fastlagt efter de samme principper som i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v., rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Der sondres således for så vidt angår anvendelsesområdet mellem forbrydelser på en såkaldt positiv-liste og andre forbrydelser. Positiv-listen omfatter blandt andet terrorisme, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi, ulovlig handel med narkotika, ulovlig handel med våben, bestikkelse, svig, hvidvaskning, falskmøntneri, miljøkriminalitet, menneskesmugling, manddrab, racisme, bortførelse og bedrageri. Listen er udarbejdet med udgangspunkt i de lovovertrædelser, som er omfattet af Europol-konventionen og bilaget til denne konvention.

Hvis afgørelsen om konfiskation vedrører en forbrydelse på listen, og denne forbrydelse kan medføre frihedsstraf inden for en strafferamme på mindst tre år i domsstaten, gælder der ikke noget krav om dobbelt strafbarhed, d.v.s. at forholdet ikke

9

nødvendigvis skal være strafbart i fuldbyrdelsesstaten.

For så vidt angår forbrydelser, der ikke er omfattet af listen, vil kravet om dobbelt strafbarhed fortsat finde anvendelse, men det understreges, at anvendelsen af kravet om dobbelt strafbarhed skal anvendes fleksibelt, således at kravet om dobbelt strafbarhed anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er grundlag for afgørelsen om konfiskation, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i fuldbyrdelseslandet.

Rådet kan med enstemmighed beslutte at tilføje yderligere lovovertrædelser på listen.

Efter artikel 6 skal en afgørelse, der er fremsendt i overensstemmelse med artikel 4, anerkendes af fuldbyrdelsesstatens kompetente myndigheder uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Hvis anmodningen om konfiskation vedrører et bestemt formuegode, kan det aftales, at fuldbyrdelsesstaten kan fuldbyrde konfiskationen i form af et krav om at betale et pengebeløb, der svarer til værdien af formuegodet.

Fuldbyrdelsesstaten kan dog afslå anerkendelse og fuldbyrdelse, hvis der i medfør af artikel 7 er grundlag for at afslå fuldbyrdelsen, jf. nedenfor.

Artikel 7 omhandler de tilfælde, hvor fuldbyrdelsesstaten kan beslutte ikke at fuldbyrde en afgørelse om konfiskation.

Det gælder for det første tilfælde, hvor den i artikel 4 nævnte attest ikke er udarbejdet, eller hvor der er alvorlige mangler ved attesten.

Dernæst kan fuldbyrdelsesstaten afslå fuldbyrdelsen, hvis det fastslås, at fuldbyrdelse vil være i strid med forbuddet mod dobbelt strafforfølgning.

Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis den lovovertrædelse, som afgørelsen vedrører, ikke udgør en lovovertrædelse efter fuldbyrdelsesstatens lovgivning, og lovovertrædelsen ikke er omfattet af positiv-listen i artikel 5.

Herudover kan fuldbyrdelsesstaten afslå at anerkende afgørelsen, hvis den person, som

afgørelsen vedrører, nyder immunitet eller privilegier, der efter lovgivningen i fuldbyrdesstaten gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation.

Fuldbyrdelse kan desuden afslås, hvis tredjemands rettigheder gør det umuligt at fuldbyrde afgørelsen om konfiskation, eller hvis afgørelsen om konfiskation er truffet som udeblivelsesdom, og den berørte person ikke har været tilsagt personligt eller via en repræsentant til retssagen.

Fuldbyrdelse kan endvidere afslås, hvis afgørelsen om konfiskation er en følge af en lovovertrædelse, som efter fuldbyrdesstatens lovgivning helt eller delvist betragtes som begået på dennes territorium, eller hvor lovovertrædelsen er begået uden for udstedelsesstatens territorium, og fuldbyrdesstatens lovgivning ikke hjemler adgang til retsforfølgning for tilsvarende lovovertrædelser, når de er begået uden for

10

fuldbyrdesstatens område.

Herudover kan fuldbyrdelse i visse tilfælde afslås, hvis afgørelsen om konfiskation er truffet i henhold til bestemmelser om udvidet konfiskation.

Endelig kan fuldbyrdesstaten afslå at anerkende og fuldbyrde afgørelsen, hvis der er indtrådt forældelse i fuldbyrdesstaten, og lovovertrædelsen hører under fuldbyrdesstatens jurisdiktion.

Udstedelsesstaten skal som udgangspunkt høres, inden fuldbyrdesstaten træffer beslutning om ikke at fuldbyrde en afgørelse om konfiskation.

Efter artikel 8 skal medlemsstaterne gennemføre regler, der gør det muligt for interesserede parter, herunder tredjemand i god tro, at råde over retsmidler med opsættende virkning i forbindelse med anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse om konfiskation. Appel af anerkendelsen og fuldbyrdelsen skal ske i fuldbyrdesstaten. Der er i den forbindelse ikke adgang til at appellere selve konfiskationsafgørelsens substans. Indgivelse af klage kan have opsættende virkning i henhold til national ret i fuldbyrdesstaten.

Artikel 9 vedrører de tilfælde, hvor fuldbyrdesstaten kan udsætte fuldbyrdelsen af en afgørelse om konfiskation. Dette kan ske, hvis afgørelsen om konfiskation er påklaget, jf. artikel 8 ovenfor, eller hvis fuldbyrdelsen vil skade en igangværende strafferetlig efterforskning i fuldbyrdesstaten. Herudover kan fuldbyrdelsen udsættes, hvis fuldbyrdesstaten finder det nødvendigt at oversætte afgørelsen om konfiskation.

Udstedelsesstaten skal straks underrettes om en beslutning om at udsætte fuldbyrdelsen af afgørelsen, og fuldbyrdeslandet skal sørge for straks at fuldbyrde afgørelsen, når der ikke længere er grundlag for at udsætte fuldbyrdelsen.

Artikel 10 omhandler den situation, hvor fuldbyrdesstaten modtager flere anmodninger om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation, og den berørte person ikke har tilstrækkelige midler til, at alle afgørelser om konfiskation kan fuldbyrdes. I sådanne tilfælde skal fuldbyrdesstaten beslutte, hvilke afgørelser der skal fuldbyrdes. Afgørelsen skal træffes under behørig hensyntagen til alle forhold, herunder lovovertrædelsernes grovhed, og om det konfiskerede beløb skal anvendes til dækning af erstatningskrav.

Artikel 11 indebærer, at det som hovedregel er fuldbyrdslandets lovgivning, der finder anvendelse på fuldbyrdsen, dog således at afgørelser om konfiskation over for juridiske personer skal fuldbyrdes, selv om fuldbyrdsstaten ikke kan pålægge juridiske personer strafferetligt ansvar. Herudover kan fuldbyrdsstaten ikke anvende forvandlingsstraf, medmindre udstedelsesstaten har givet samtykke hertil. Hvis en del af beløbet i tilfælde af udbyttekonfiskation inddrives i en anden stat, skal dette beløb fratrækkes det beløb, der konfiskeres i fuldbyrdsstaten.

Ifølge artikel 12 kan såvel fuldbyrdsstaten som udstedelsesstaten træffe afgørelse

11

om benådning eller amnesti, hvorimod alene udstedelsesstaten kan tage stilling til en ansøgning om fornyet prøvelse af afgørelsen.

Efter artikel 13 skal fuldbyrdsstaten straks afslutte fuldbyrdsen af afgørelsen, hvis der fra udstedelsesstaten modtages underretning om en beslutning eller foranstaltning, der medfører, at dommen ikke længere kan fuldbyrdes, eller hvis anmodningen om fuldbyrdelse af andre grunde trækkes tilbage.

Artikel 14 vedrører fordelingen af konfiskerede formuegoder. I de tilfælde, som vedrører konfiskation af formuegoder af en værdi under 10.000 euro, vil hele beløbet tilfalde fuldbyrdsstaten. I alle andre sager skal 50% af de konfiskerede formuegoder overføres fra fuldbyrdsstaten til udstedelsesstaten.

Konfiskerede formuegoder, som vedrører andet end penge, skal enten sælges, hvorefter provenuet fordeles efter de ovenfor anførte retningslinjer, overføres til udstedelsesstaten eller afhændes efter de gældende nationale regler i fuldbyrdsstaten

Konfiskerede formuegoder, som må anses som værende kulturgoder, som er del af fuldbyrdsstatens nationale kulturarv, skal ikke overdrages til udstedelsesstaten.

I de tilfælde hvor fuldbyrdsstaten har omkostninger, som er ud over det sædvanlige, kan denne anmode udstedelsesstaten om, at de skal deles om disse omkostninger.

Den kompetente myndighed i fuldbyrdsstaten skal efter artikel 15 straks underrette udstedelsesstaten, når fuldbyrdsen er gennemført, eller når hele eller dele af afgørelsen ikke fuldbyrdes.

Efter artikel 15a mister udstedelsesstaten retten til at fuldbyrde dommen, når den er fremsendt til fuldbyrdsstaten. Udstedelsesstaten overtager på ny retten til at fuldbyrde dommen, hvis fuldbyrdsstaten helt eller delvist afslår at fuldbyrde dommen, træffer afgørelse om benådning eller giver underretning om, at hele eller dele af dommen ikke er fuldbyrdet, eller at anmodningen om fuldbyrdelse trækkes tilbage.

Attesten, der fremsendes sammen med afgørelsen om konfiskation, jf. artikel 4, skal efter artikel 16 oversættes til fuldbyrdsstatens officielle sprog.

Artikel 17 indebærer, at fuldbyrdsstaten bortset fra de i artikel 14 nævnte tilfælde ikke kan kræve omkostninger dækket af udstedelsesstaten.

Artikel 18 fastslår, at rammeafgørelsen ikke berører anvendelsen af gunstigere bestemmelser om fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation i andre aftaler eller ordninger mellem medlemsstaterne. Artikel 19 og 20 vedrører rammeafgørelsens gennemførelse og ikrafttræden.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 20. november 2002 afgivet udtalelse om forslaget.

12

Europa-Parlamentet har i den forbindelse fremsat enkelte ændringsforslag og i øvrigt støttet forslaget til rammeafgørelse.

4. Høring.

Forslaget har været drøftet på møder med deltagelse af blandt andet Rigspolitichefen, Rigsadvokaten og Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet.

Forslaget er sendt i høring hos Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Roskilde, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Amnesty International samt Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Rigspolitichefen, Politidirektøren i København, Den danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Landsforeningen af beskikkede advokater, Advokatrådet og Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Præsidenten for Vestre Landsret og Præsidenten for Københavns Byret har meddelt, at man ikke finder anledning til at udtale sig om forslaget, Rigspolitichefen har oplyst, at Rigspolitiet ikke har politifaglige bemærkninger til forslaget, Den danske Dommerforening og Dommerfuldmægtigforeningen har meddelt, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger. Det Danske Center for Menneskerettigheder har meddelt, at forslaget ikke giver Centret anledning til bemærkninger af menneskeretlig art. Politidirektøren i København har meddelt, at forslaget ikke giver anledning til bemærkninger udover visse sproglige ændringsforslag. Landsforeningen af beskikkede advokater har henledt opmærksomheden på, at forslaget vil medføre, at man for så vidt angår en meget bred vifte af lovovertrædelser opgiver kravet om dobbelt strafbarhed, at der i forhold til den nuværende konvention om straffedømmes internationale retsvirkninger er flere sikkerhedsgarantier, som vil bortfalde ved forslagets gennemførelse, og at der kan være afgørende betænkeligheder ved uden videre at acceptere afgørelser, der er afsagt af andre nationale domstole. Foreningen kan derfor ikke anbefale forslaget.

Advokatrådet har anført, at den foreslåede rammeafgørelse indebærer, at danske domstole i fremtiden vil være forpligtet til at fuldbyrde konfiskationsafgørelser truffet i andre EU-lande uden nogen selvstændig vurdering af sagen. Endvidere indebærer rammeafgørelsen, at danske domstole vil være forpligtet til at gennemføre udenlandske afgørelser om konfiskation i tilfælde, hvor der ikke efter dansk ret ville være hjemmel til at foretage konfiskation, eller hvor det forhold, der danner grundlag for anmodningen, ikke er strafbart i Danmark.

Advokatrådet finder, at kravet om dobbelt strafbarhed som betingelse for at imødekomme udenlandske anmodninger om konfiskation m.v., fortsat bør finde anvendelse. Baggrunden er, at der ikke er en sådan ensartethed i lovgivningerne i de nuværende og kommende EU-lande, at danske domstole uden forudgående prøvelse af forholdet bør have pligt til at udføre en udenlandsk beslutning. Advokatrådet finder endvidere, at Danmark bør afvente de anbefalinger, som det Jurisdiktionsudvalg, der blev nedsat af Justitsministeriet den 11. juli 2002, fremkommer med, før Danmark tiltræder rammeafgørelsen.

Advokatrådet har anbefalet, at begrebet konfiskation, der i udkastet er defineret som en ”sanktion eller foranstaltning” der pålægges af en domstol ændres, således at ordet ”sanktion” udgår af definitionen. Baggrunden herfor er, at konfiskation efter dansk ret ikke er en sanktion i betydningen straf. Advokatrådet bemærker endvidere, at opstillingen i artikel 5 af den række af forbrydelser, der uden krav om dobbelt strafbarhed skal kunne begrunde konfiskation, er for upræcis og foreslår, at listen i artikel 5 udfyldes af samtlige medlemslande ved som bilag til rammeafgørelsen at medtage en udtømmende liste for hver medlemsland over de bestemmelser, der falder inden for de forbrydelsestyper, der opregnes i artikel 5. Advokatrådet finder det endvidere af afgørende betydning, at såvel attesten som den bagvedliggende afgørelse oversættes af hensyn til fuldbyrdelseslandets muligheder for at prøve, om der er uoverensstemmelse mellem attesten og den bagvedliggende afgørelse. Advokatrådet stiller endelig spørgsmålstejn ved bestemmelsen i artikel 7, stk. 2, litra g, hvorefter anmodning om fuldbyrdelse kan afslås, hvis de judicielle myndigheder i fuldbyrdelseslandet har besluttet enten ikke at indlede retsforfølgning for den lovovertrædelse, der er grundlag for anmodningen, eller når personen i en medlemsstat har været genstand for en endelig afgørelse for samme forhold, som udelukker yderligere retsforfølgning, idet bestemmelsen efter Advokatrådets opfattelse nok er rimelig, men skaber en situation, hvor personer der i fuldbyrdelseslandet har været sigtet for strafbart forhold stilles bedre, end personer der i fuldbyrdelseslandet ikke har været sigtet fordi forholdet der ligger til grund for anmodningen, ikke er strafbart efter fuldbyrdelseslandets lovgivning.

5. Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde.

Sagen har senest været drøftet på et møde i Specialudvalget for politimæssigt og retligt samarbejde den 3. februar 2004.

6. Subsidiaritetsprincippet.

Udkastet til rammeafgørelse er ikke i strid med subsidiaritetsprincippet.

7. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser.

Efter § 1 i lov nr. 323 af 4. juni 1986, som ændret ved lov nr. 291 af 24. april 1996 og lov nr. 280 af 25. april 2001, om international fuldbyrdelse af straf m.v., kan udenlandske afgørelser om straf m.v. fuldbyrdes her i landet, og danske afgørelser om

straf m.v. fuldbyrdes i udlandet efter reglerne i loven.

Danmark ratificerede den 3. marts 1971 den europæiske konvention af 28. maj 1970 om straffedommens internationale retsvirkninger. Herudover har Danmark ratificeret FN-konventionen af 20. december 1998 imod ulovlig handel mod narkotika og psykotrope stoffer samt Europarådets konvention af 8. december 1990 om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold.

Efter § 4 i lov om international fuldbyrdelse af straf kan afgørelser, som er omfattet af den europæiske konvention om straffedommens internationale retsvirkninger, fuldbyrdes efter reglerne i konventionens afsnit II, jf. afsnit I. Efter artikel 2 i konventionen finder afsnit II blandt andet anvendelse på afgørelser om konfiskation.

Herudover følger det af § 5a i lov om international fuldbyrdelse af straf, at afgørelser om konfiskation, som er omfattet af FN-konventionen imod ulovlig narkotikahandel og psykotrope stoffer eller den europæiske konvention om hvidvaskning, efterforskning samt beslaglæggelse og konfiskation af udbyttet fra strafbart forhold, kan fuldbyrdes efter reglerne i lovens kapitel 3, når konventionens betingelser er opfyldt. Henvisningen til kapitel 3 indebærer, at afgørelser om konfiskation, der er omfattet af de to konventioner, kan fuldbyrdes på samme måde som afgørelser, der er omfattet af den europæiske konvention om straffedommens internationale retsvirkninger.

I lovens kapitel 4 er der fastsat fælles regler om behandlingen af sager om fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser i Danmark. Det følger således af § 6, at sager, som skal afgøres af en domstol her i landet, indbringes for byretten på det sted, hvor den pågældende bor. I øvrigt gælder i henhold til lovens § 7 retsplejelovens regler om straffesagers behandling for retten, i det omfang konventionen og loven ikke indeholder modstående regler.

For så vidt angår fuldbyrdelse af afgørelser truffet i de øvrige nordiske lande finder lov om samarbejde mellem Finland, Island, Norge eller Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. anvendelse, jf. lov nr. 214 af 31. maj 1963, som ændret ved lov nr. 322 af 4. juni 1986, lov nr. 291 af 24. april 1996, lov nr. 433 af 31. maj 2000 samt lov nr. 280 af 25. april 2001.

Efter lovens § 1 kan afgørelser om konfiskation, som er truffet i Finland, Island, Norge eller Sverige, fuldbyrdes her i landet, ligesom danske afgørelser om konfiskation kan fuldbyrdes i de øvrige nordiske lande.

I medfør af lovens § 17 finder fuldbyrdelse sted efter begæring fra vedkommende myndighed i Finland, Island, Norge eller Sverige. Det er efter § 18 en betingelse for fuldbyrdelse, at afgørelsen kan fuldbyrdes i det land, hvor afgørelsen er truffet.

Efter § 20 sker fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation i overensstemmelse med dansk ret, herunder de danske regler om benådning. For så vidt angår forældelse af adgangen til fuldbyrdelse gælder alene reglerne i det land, hvor afgørelsen om

konfiskation er truffet.

Ved cirkulære nr. 220 af 16. december 1963, som ændret ved cirkulære nr. 148 af 3. august 1994, er der i tilslutning til loven fastsat en række supplerende bestemmelser om samarbejdet med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v.

Efter § 12, jf. § 6, i cirkulæret sker gennemførelse her i landet af afgørelser om konfiskation truffet i Finland, Island, Norge og Sverige efter begæring fra de relevante myndigheder i de nævnte lande. Politiet i den politikreds, hvor den pågældende har bopæl eller ophold, afgør om begæringen bør imødekommes.

Formålet med forslaget til rammeafgørelse er at gennemføre princippet om gensidig anerkendelse på afgørelser om konfiskation. Hensigten er, at en afgørelse om konfiskation truffet i ét medlemsland skal anerkendes og fuldbyrdes på samme måde, som fuldbyrdelsen af nationale afgørelser om konfiskation.

Herved ligger forslaget i forlængelse af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v., rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismateriale og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Der vil efter forslaget til rammeafgørelse alene være begrænsede muligheder for at efterprøve en afgørelse om konfiskation truffet i en anden medlemsstat, ligesom fuldbyrdelse alene kan afslås under henvisning til én af de i rammeafgørelsen opregnede afslagsgrunde.

For så vidt angår afgørelser truffet uden for de nordiske lande giver de danske bestemmelser – sammenholdt med bestemmelserne i de tre ovennævnte konventioner – imidlertid de danske myndigheder en række muligheder for at afslå fuldbyrdelsen af en udenlandsk afgørelse om konfiskation. Det er således efter de gældende regler blandt andet mulighed for at afslå en anmodning om fuldbyrdelse af en afgørelse om konfiskation, hvis at det forhold, der ligger til grund for afgørelsen, ikke er strafbart her i landet.

Derimod vil afgørelser om konfiskation truffet i Finland, Island, Norge og Sverige som udgangspunkt automatisk blive anerkendt og fuldbyrdet, hvis betingelserne i lov om samarbejde med Finland, Island, Norge og Sverige angående fuldbyrdelse af straf m.v. er opfyldt.

Efter forslaget til rammeafgørelse vil kravet om dobbelt strafbarhed alene kunne gøres gældende, hvis den lovovertrædelse, som konfiskationen vedrører, ikke er omfattet af listen over lovovertrædelser i forslagets artikel 5. De danske myndigheder vil således ikke have mulighed for at efterprøve, om kravet om dobbelt strafbarhed er opfyldt, hvis afgørelsen om konfiskation vedrører en lovovertrædelse, der er omfattet af listen.

Uanset listen over lovovertrædelser er begrænset til forbrydelser, der må antages at være strafbare i alle medlemslande, herunder i Danmark, vil gennemførelse af

fuldbyrdelse af afgørelser om konfiskation, indebære, at der fastsættes særlige regler herom i dansk ret.

For så vidt angår provenuet fra konfiskation tilfalder dette som udgangspunkt den danske statskasse både for så vidt angår danske afgørelser om konfiskation og i forbindelse med fuldbyrdelse af udenlandske afgørelser om konfiskation i Danmark. Den del af forslaget, der vedrører fordeling af de konfiskerede midler, og som indebærer, at det konfiskerede som udgangspunkt skal tilbageføres til domslandet, vil derfor kræve lovændringer.

Rammeafgørelsen forventes gennemført i dansk ret ved et lovforslag om international fuldbyrdelse af straf m.v., som tillige omfatter rammeafgørelsen om fuldbyrdelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismidler og udkastet til rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Forslaget til rammeafgørelse skønnes ikke at have statsfinansielle konsekvenser. Det bemærkes, at pligten til overførelse af konfiskerede midler til domsstaten, modsvares af en tilsvarende ret til modtagelse af sådanne midler i situationer, hvor afgørelser om konfiskation er truffet i Danmark.

8. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg.

Udkastet til rammeafgørelse tillige med et grundnotat om forslaget blev oversendt til Folketingets Europaudvalg den 13. november 2002 og til Folketingets Retsudvalg den 21. november 2002.

Udkastet til rammeafgørelse har været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 19. december 2002. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 6. og den 11. december 2002. Udkastet har endvidere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 5. – 6. juni 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 26. maj 2003.

Udkastet til rammeafgørelse været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 2. – 3. oktober 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene henholdsvis den 25. september 2003 og den 26. september 2003.

Udkastet til rammeafgørelse har endvidere været forelagt for Folketingets Europaudvalg og Retsudvalg til orientering forud for rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 27. – 28. november 2003. Aktuelle notater blev oversendt til udvalgene den 24. oktober 2003.

Dagsordenspunkt 3: Rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

1. Baggrund.

På sit møde i december måned 1998 godkendte Det Europæiske Råd en handlingsplan udarbejdet af Rådet og Kommissionen med henblik på gennemførelse af

Amsterdam-traktatens bestemmelser om et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Et af formålene med planen er, at der gennem fælles handling inddrages for det politimæssige og strafferetlige samarbejde skal iværksættes en intensiveret indsats for bl.a. at forebygge og bekæmpe organiseret kriminalitet, navnlig terrorisme, menneskehandel, overgreb mod børn, ulovlig våbenhandel, korruption samt svig.

Målet skal bl.a. nås gennem et tættere samarbejde mellem medlemslandenes politimyndigheder og de retlige myndigheder. Det fremgår af handlingsplanen, at der inden to år efter Amsterdam-traktatens ikrafttræden bør iværksættes en proces med henblik på at forenkle procedurene for gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager.

I forbindelse med Det Europæiske Råds møde i Tampere den 15. - 16. oktober 1999 blev rammerne for det fremtidige arbejde med henblik på gensidig anerkendelse af kendelser og domme i straffesager fastlagt, jf. konklusionernes pkt. 33, 36 og 37, der har følgende indhold:

”33. En øget gensidig anerkendelse af retsafgørelser og domme vil sammen med den nødvendige indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen kunne lette samarbejdet mellem myndighederne og fremme den retlige beskyttelse af den enkeltes rettigheder. Det Europæiske Råd støtter derfor princippet om gensidig anerkendelse, der efter dets mening bør være hjørnестenen i det retlige samarbejde inden for EU på både det civilretlige og det strafferetlige område. Princippet bør gælde for såvel domme som andre afgørelser truffet af retlige myndigheder.”

”36. Princippet om gensidig anerkendelse bør også gælde kendelser, der afsiges under straffesagens forberedelse, især når de giver de kompetente myndigheder mulighed for hurtigt at sikre bevismateriale og beslaglægge aktiver, der let kan flyttes; bevismateriale, der på lovlig vis er indsamlet af myndighederne i en medlemsstat, bør kunne fremlægges for domstolene i de øvrige medlemsstater under hensyn til de dér gældende regler.”

”37. Det Europæiske Råd anmoder Rådet og Kommissionen om inden december 2000 at vedtage et program med foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse. I forbindelse med dette program bør der

19

også sættes et arbejde i gang med hensyn til et europæisk tvangsfuldbyrdesdokument og de aspekter af retsplejen, som det skønnes nødvendigt at vedtage fælles minimumsstandarder for, således at princippet om gensidig anerkendelse lettere kan gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes grundlæggende retsprincipper.”

Rådet vedtog den 29. november 2000 i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Tampere et program for foranstaltninger med henblik på gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i straffesager. Pkt. 3.2. i programmet har følgende ordlyd:

”Mål: Sikre inddrivelse af bødestrafte, som en medlemsstat har idømt fysiske eller juridiske personer, i en anden medlemsstat. Man bør i den forbindelse være opmærksom på bestemmelserne herom i konventionen af 13. november 1991

Foranstaltning nr. 18: Udarbejdelse af et instrument, der gør det muligt for bopælsstaten at sikre inddrivelse af bødestrafte, som en fysisk eller juridisk person er blevet idømt i en anden medlemsstat. I dette instrument vil der kunne fastlægges bestemmelser om automatisk inddrivelse af bøder, der er idømt for lovovertrædelser, eller eventuelt forenklet godkendelsesprocedure. Instrumentet bør i videst muligt omfang indeholde bestemmelser om den procedure, der skal følges i tilfælde af manglende betaling. Der skal under drøftelserne tages hensyn til forskellene mellem EU's medlemsstater for så vidt angår juridiske personers ansvar.”

På denne baggrund har Frankrig, Sverige og Storbritannien fremsat et forslag til en rammeafgørelse om anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte.

På rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 8. maj 2003 blev der opnået politisk enighed om rammeafgørelsen, idet der dog udestod et spørgsmål om udarbejdelse af det certifikat, som skal i forbindelse med fremsendelse af anmodning om fuldbyrdelse af bødestraf i en anden EU-medlemsstat, hvor bøden er pålagt.

Udkastet til rammeafgørelsen forventes forelagt på rådsmødet (retlige og indre anliggender) den 12. februar 2004 med henblik på at opnå politisk enighed om udkastet til certifikat.

2. Indhold.

Forslaget, der er udarbejdet med hjemmel i artikel 31, litra a, og artikel 34, stk. 2, litra b, i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU), indebærer, at bødef afgørelser truffet i en medlemsstat (domsstaten) som udgangspunkt skal anerkendes af den medlemsstat, der skal gennemføre afgørelsen (fuldbyrdsstaten), uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale om en national afgørelse. Forslaget bygger på den forenkledte procedure for eksekvatur, som er fastlagt

20

i Rådets forordning af 1. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I – forordningen).

Forslagets artikel 1 indeholder definitioner af de begreber, der anvendes i rammeafgørelsen.

En ”afgørelse” omfatter en endelig afgørelse, hvorved en fysisk eller juridisk person pålægges en bøde, hvad enten afgørelsen er truffet af en domstol eller af en administrativ myndighed i forbindelse med overtrædelse af strafferetlige regler, hvis afgørelsen i øvrigt kan indbringes for en domstol med kompetence i straffesager. Herudover omfatter definitionen af en ”afgørelse” en endelig afgørelse, hvorved en fysisk eller juridisk person pålægges en bøde af en administrativ myndighed for overtrædelse af administrative regler, hvis afgørelsen kan indbringes for en domstol med kompetence i straffesager. Endelig er en afgørelse vedrørende administrative forseelser omfattet af definitionen ”afgørelse”, når afgørelsen er truffet af en domstol med kompetence i straffesager.

”Bødestraf” defineres som en forpligtelse til at betale et fastsat beløb, herunder

erstatning til ofre, der pålægges i forbindelse med en straffesag, og sagsomkostninger. Begrebet omfatter ikke afgørelser om konfiskation eller afgørelser, der kan gennemføres i medfør af Rådets forordning af 1. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Bruxelles I – forordningen).

”Domsstaten” er den medlemsstat, der har truffet en afgørelse om en bødestraf, mens ”fuldbyrdesstaten” er den medlemsstat, der skal fuldbyrde afgørelsen (inddrive bøden).

Efter artikel 1a skal medlemsstaterne meddele Rådssekretariatet, hvilke nationale myndigheder der er kompetente til at handle i medfør af rammeafgørelsen.

Efter artikel 1b berører rammeafgørelsen ikke forpligtelsen til at respektere grundlæggende rettigheder og principper som fastsat i artikel 6 i Traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

Artikel 2 indebærer, at en dom ledsaget af et certifikat kan sendes til en medlemsstat, hvor den domfældte efter det oplyste har aktiver, indtægt, opholder sig eller - for juridiske personers vedkommende - har hjemsted. Certifikatet, som er optrykt som bilag til afgørelsen, skal være underskrevet og dets indhold bekræftet af de kompetente myndigheder i domsstaten. Afgørelsen kan sendes direkte til de kompetente myndigheder i fuldbyrdesstaten.

Artikel 2a fastlægger anvendelsesområdet for rammeafgørelsen. Anvendelsesområdet er fastlagt efter de samme principper som i rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre m.v. og udkastet til rammeafgørelse om gennemførelse i Den Europæiske Union af kendelser om indefrysning af formuegoder eller bevismidler.

21

Der sondres således for så vidt angår anvendelsesområdet mellem forbrydelser på en såkaldt positiv-liste og andre forbrydelser. Positiv-listen omfatter blandt andet terrorisme, menneskehandel, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi, ulovlig handel med narkotika, ulovlig handel med våben, bestikkelse, svig, hvidvaskning, falskmøntneri, miljøkriminalitet, menneskesmugling, manddrab, racisme, bortførelse, bedrageri og færdselsforseelser. Listen indeholder endvidere en række særlovsovertrædelser .

Hvis bødef afgørelsen vedrører en forbrydelse på listen, gælder der ikke noget krav om dobbelt strafbarhed, d.v.s. at forholdet ikke nødvendigvis skal være strafbart i fuldbyrdesstaten.

For så vidt angår forbrydelser, der ikke er omfattet af listen, vil kravet om dobbelt strafbarhed fortsat finde anvendelse, men det understreges, at anvendelsen af kravet om dobbelt strafbarhed skal anvendes fleksibelt, således at kravet om dobbelt strafbarhed anses for opfyldt, hvis de handlinger, der er grundlag for bødef afgørelsen, helt eller delvist svarer til en lovovertrædelse i fuldbyrdeslandet.

Rådet kan med enstemmighed beslutte at tilføje yderligere lovovertrædelser på listen.

Efter artikel 3 skal en dom, der er fremsendt i overensstemmelse med artikel 2, anerkendes af fuldbyrdesstatens kompetente myndigheder uden yderligere formaliteter og gennemføres omgående på samme måde, som hvis der havde været tale

om en national afgørelse.

Formuleringen af bestemmelsen svarer til de relevante bestemmelser i Bruxelles I-forordningen.

Fuldbyrdesstaten kan dog afslå anerkendelse og gennemførelse, hvis der i medfør af artikel 4 er grundlag for at afslå fuldbyrdelsen, jf. nedenfor.

Artikel 4 omhandler de tilfælde, hvor fuldbyrdesstaten kan afslå fuldbyrdelse. Det gælder for det første i tilfælde, hvor det i artikel 2 nævnte certifikat ikke er udarbejdet, hvis certifikatet ikke er korrekt udfyldt, eller hvis oplysningerne i certifikatet er åbenlyst forkerte. Dernæst kan fuldbyrdesstaten afslå fuldbyrdelsen, hvis det fastlægges, at den pågældende fysiske eller juridiske person allerede i fuldbyrdesstaten eller i et tredjeland, herunder en tredje medlemsstat, er dømt for den samme forbrydelse, som dommen vedrører, og dommen allerede er fuldbyrdet. Fuldbyrdesstaten kan endvidere afslå fuldbyrdelsen, hvis dommen vedrører forhold, der ikke er indeholdt på listen i artikel 2a, stk. 1, og forholdet ikke er strafbart efter fuldbyrdesstatens lovgivning, eller forhold der udelukkende er begået uden for domsstatens territorium, og forholdet ikke er strafbart efter fuldbyrdesstatens lovgivning, eller fuldbyrdelsen efter lovgivningen i fuldbyrdesstaten ikke er mulig på grund af forældelse. I relation til forældelse er det yderligere en betingelse, at forholdet hører under fuldbyrdesstatens jurisdiktion. Herudover kan fuldbyrdesstaten afslå fuldbyrdelse, hvis dommen vedrører en person, der ifølge fuldbyrdesstaten er omfattet af strafferetlig immunitet. Desuden kan fuldbyrdelse afslås, hvis dommen vedrører en

22

person, der efter fuldbyrdesstatens lovgivning er under den kriminelle lavalder. Endvidere kan fuldbyrdelse afslås, hvis dommen vedrører en person, der ikke var til stede ved domsafsigelsen, og ikke var behørigt varslet om sagen. Endvidere kan fuldbyrdelse afslås, hvis bødeløbet ikke er højere end 70 Euro eller et beløb svarende hertil.

En beslutning om ikke at fuldbyrde dommen skal træffes snarest muligt og i visse tilfælde efter drøftelse med domsstaten og straks meddeles domsstaten.

Hvis et forhold ikke er begået på domsstatens territorium, kan fuldbyrdesstaten ifølge artikel 5 beslutte at nedsætte bøden til det bødemaximum, der er gældende for forhold af samme karakter i fuldbyrdesstaten, hvis forholdet hører under fuldbyrdesstatens jurisdiktion. Den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten kan om nødvendigt omregne bøden til fuldbyrdesstatens valuta til vekselkursen på det tidspunkt, da bødet blev idømt. Denne omregning vil alene være nødvendig i forhold til de EU-lande, der ikke har Euroen som national valuta, dvs. Danmark, Sverige og Storbritannien.

Artikel 6 indebærer, at det som hovedregel er fuldbyrdesstatens regler, der finder anvendelse på fuldbyrdelsen af dommen. Dette gælder dog ikke bøder, der pålægges en juridisk person, idet fuldbyrdeslandet er forpligtet til at fuldbyrde dommen, selv om fuldbyrdesstaten ikke kan pålægge juridiske personer strafferetligt ansvar. Det gælder endvidere ikke i tilfælde af anvendelse af en forvandlingsstraf for bøden. Efter artikel 7 kan fuldbyrdesstaten således, hvis dommen ikke kan fuldbyrdes, som alternativ anvende frihedsstraf. Dette gælder imidlertid alene, hvis såvel domsstatens som fuldbyrdeslandets lovgivning giver mulighed herfor. Hvis der anvendes forvandlingsstraf, må denne straf ikke overstige den maksimumstraf, der er angivet i det fremsendte certifikat.

Artikel 8 vedrører amnesti, benådning samt fornyet prøvelse af dommen. Bestemmelsen indebærer, at såvel domsstaten som fuldbyrdesstaten kan træffe afgørelse om benådning og amnesti. Alene domsstaten kan tage stilling til fornyet prøvelse af dommen.

Efter artikel 9 skal fuldbyrdesstaten straks afslutte fuldbyrdelsen af dommen, hvis der fra domsstaten modtages underretning om en beslutning eller foranstaltning, der medfører, at dommen ikke længere kan fuldbyrdes, eller hvis anmodningen om fuldbyrdelse af andre grunde trækkes tilbage.

Artikel 10 medfører, at midlerne fra fuldbyrdelsen tilfalder fuldbyrdesstaten, medmindre andet er aftalt mellem domsstaten og fuldbyrdesstaten.

Den kompetente myndighed i fuldbyrdesstaten skal efter artikel 11 straks underrette domsstaten, når fuldbyrdelsen er gennemført, eller når hele eller dele af dommen ikke kan fuldbyrdes.

Efter artikel 12 mister domsstaten retten til at fuldbyrde dommen, når den er

23

fremsendt til fuldbyrdesstaten. Domsstaten overtager på ny retten til at fuldbyrde dommen, hvis fuldbyrdeslandet helt eller delvist afslår at fuldbyrde dommen, træffer afgørelse om benådning eller giver underretning om, at hele eller dele af dommen ikke er fuldbyrdet, eller anmodningen om fuldbyrdelse trækkes tilbage.

Artikel 13 – 17 vedrører en række praktiske spørgsmål, herunder sprog, omkostninger og ikrafttræden. Herudover indeholder artikel 16 en bestemmelse om, at medlemsstaterne i en periode på 5 år regnet fra implementeringsfristens udløb kan begrænse rammeafgørelsens anvendelsesområde til afgørelser, der er truffet af en domstol og/eller for så vidt angår bødef afgørelser rettet mod juridiske personer, til afgørelser, hvor en forpligtelse til at kriminalisere den pågældende adfærd for juridiske personer følger af et europæiske retligt instrument. I det omfang en medlemsstat vælger at begrænse rammeafgørelsens anvendelsesområde kan andre medlemsstater vælge at anvende samme begrænsning over for den pågældende medlemsstat. Artikel 16, stk. 1b, indeholder endelig en bestemmelse om, at en medlemsstat kan afslå at fuldbyrde en bødef afgørelse, hvis dette vil stride mod grundlæggende retsprincipper.

3. Europa-Parlamentet.

Europa-Parlamentet har den 17. januar 2002 afgivet udtalelse om forslaget. Europa-Parlamentet i den forbindelse godkendt udkastet med enkelte ændringsforslag af hovedsagelig sproglig karakter.

4. Høring.

Forslaget har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Præsidenten for Østre Landsret, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Præsidenten for Retten i Århus, Præsidenten for Retten i Odense, Præsidenten for Retten i Roskilde, Domstolsstyrelsen, Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Politidirektøren i København, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen,

Foreningen af Politimestre i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Amnesty International, Det Danske Center for Menneskerettigheder, Dansk Told- og Skatteforbund, Københavns Universitet og Århus Universitet.

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Københavns Byret, Domstolsstyrelsen, Rigspolitichefen, Rigsadvokaten, Statsadvokaten for særlig økonomisk kriminalitet, Politidirektøren i København, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Politiforbundet i Danmark og Det Danske Center for Menneskerettigheder.

Præsidenten for Vestre Landsret og Præsidenten for Københavns Byret har meddelt, at